

Toimenpidealoite TPA 135/2020 vp

Peter Östman kd ym.

Toimenpidealoite Ilmastorahasto Oy:n lakkauttamisesta ja sen pääoman palauttamisesta valtiolle

Eduskunnalle

Valtion kehitysyhtiö Vake Oy perustettiin viime vaalikaudella. Vaken tarkoituksena oli käyttää valtion omistamista yhtiöistä saatavia myynti- ja osinkotuottoja uuden yritystoiminnan luomiseen. Vuonna 2016 perustettu uusi sijoitusyhtiö ei kuitenkaan tehnyt yhtään sijoitusta, ja sen hallussa olevaa 2,3 mrd euron pääomaa ei ole hyödynnetty mitenkään. Merkittävää rahoituspohjaa on käytetty lähinnä yhtiön johdon palkkioihin sekä viestintätoimistojen laskuihin. Viestintätoimistojen avulla on pyritty perustelemaan kehitysyhtiön tarvetta.

Marinin hallituksen päätöksellä Vake Oy siirtyy valtioneuvoston kansliasta työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjaukseen joulukuussa. Samalla yhtiön nimi muuttuu Ilmastorahasto Oy:ksi. Uuden rahaston tehtävänä on toimia rahoittajana hankkeissa, jotka keskittyvät ilmastonmuutoksen torjuntaan, digitalisaation edistämiseen ja teollisuuden vähähiilisyysvauhdittamiseen. Vuoden 2020 7. lisätalousarviossa hallitus lisää Ilmastorahasto Oy:n jo entisestään merkittävää pääomaa 300 miljoonan euron määrärahalla. Lisäpääomaa varten valtio ottaa saman verran uutta lainaa.

Hallituksen päätös on ristiriidassa sen itsensä asettaman selvitysmiehen suositusten kanssa. Valtioneuvoston kanslia ja työ- ja elinkeinoministeriö asettivat 17.7.2019 varatuomari, MBA Jouni Hakalan laatimaan selvityksen valtion sijoitus- ja kehitysyhtiöiden rooleista. Tehtävänannossa pyydettiin ratkaisuehdotuksia ja suosituksia suomalaisten yritysten rahoitusmahdollisuuksiin eri kehitys- ja kansainvälistymisvaiheissa valtion toimijoiden päällekkäisyyksien välttämiseksi sekä pääomien tehokkaan käytön turvaamiseksi. Selvitysmies suosittelee, että Vake Oy liitettäisiin Suomen Teollisuussijoitukseen ja että Vakelle annettu pääoma palautetaan valtiolle.

Vaken toiminta osoittaa, että valtion sijoitusyhtiö on väärä tapa luoda uusia innovaatioita ja kehittää yritystoimintaa. Valtion tehtävä ei ole toimia riskisijoittajana, vaan luoda vakaa toimintaympäristö yksityiselle sektorille. Ilmastotoimia voidaan tukea panostamalla lisää varoja TKI-toimintaan erityisesti energiasektorilla. Valtion kehitysyhtiö ja siitä muodostettava Ilmastorahasto Oy tulee selvitysmiehen suositusten mukaisesti purkaa ja sen hallussa olevat pääomat palauttaa valtiolle.

Aloite sisältyy Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin vuodelle 2021.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Toimenpideoite TPA 135/2020 vp

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Ilmastorahasto Oy:n lakkauttamisesta ja pääomien palauttamisesta valtiolle.

Helsingissä 6.11.2020

Peter Östman kd
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd
Sari Essayah kd
Antero Laukkanen kd